

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 180 Lei
Pe jumătate . . . . . 90 Lei
în America pe az 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI”, Blaș, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunți odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

Stabilizarea

De GAVRIL TODICA

Dacă cetim ziarele din zilele noastre aproape fiecare aduce știri despre *stabilizare*. Cred că și cetitorii cu puțină cunoștință de carte, cam știu ce înseamnă cuvântul acesta. Totuș voiu scrie unele-altele și în „*Unirea Poporului*” despre rostul stabilizării.

A stabili înseamnă a opri ceva pe loc, să nu se clatine, să nu lungească.

Fiind vorba de banii țării noastre, stabilizarea vrea să zică: a opri pe loc cursul lor, adică a nu lăsa ca prețul leului acuz să scadă, acuz să se urce (dar mai ales să scadă), în asemănare cu banii buni din alte țări, precum ar fi dolarul american, francul elvețian, lira sterlină engleză.

Pe timp de pace, leul era de un preț cu francul elvețian: un leu, un franc. Cinci lei valorau un dolar și 25 lei o liră sterlină. Astăzi:

1 franc elv. = 32 lei
1 dolar = 162 „
1 o liră sterl. = 800 „

și mai anii trecuți, cursul leului era aproape încă odată așa de scăzut, când dolarul se plătia cu vre-o 300 lei.

Oscilația, fluctuația (schimbarea în sus și în jos), adică nestatornicia banului nostru e nenorocită mai ales pentru negoț. Cumperi ceva marfă, dar de azi pe mâne nu știi dacă o cumperi spre pagubă, ori spre câștig. Dacă cursul leului scade, atunci marfa o poți vinde pe bani mai mulți. Dacă prețul leului se urcă, atunci pe marfă vei încasa mai puțini bani și rămâi de pagubă.

Iată nesiguranța, care se descarcă mai întâi asupra negustorilor, dar prin ei se descarcă și asupra cumpărătorilor, căci apărându-și pielea și buzunarul, negustorii scumpesc marfa, cât numai pot, necum să facă concurență, adică să o dea mai eștin, care mai de care, ca înainte de războiu. Vorba veche:

Ca la mine
Nu-l ia nime!

par'că s'a trecut deodată cu zilele de pace. Acuma tot negustorul vrea să se îmbogățească de azi pe mâne. Dacă nu o brodește cum se cade, dacă nu are noroc, el rămâne *calic*, de azi pe mâne. Cale mijlocie nu mai este.

La rândul lor, oamenii se rețin de la multe cumpărături. Nici nu prea au bani, nici scumpetea mărfurilor nu le vine la socoteală. Hainele le cam poartă până se rod. Atunci le mai cârpesesc și le sucesc. — Încălțămintele pe aceeaș urmă. — Mâncările le potrivesc mai pe subțire și cam de post. Fiecare cruță cum poate, afară de bețivi și de domnii cei îmbuibăți. Dar comercianții adevărați nu se fericesc cu bețivii, nici cu domnii cei îmbuibăți, ci numai cu mulțimea așezată, care însă nu prea cumpără, nu poate cumpăra. Negustori stau cu mărfurile nevândute și mulți se dau peste cap din cauza asta, că banii sunt scumpi și puțini. Negustorul nu poate suporta timp lung cametele grele. Iar când mărfurile stau nevândute, înseamnă că banii plasați în ele nu se întorc, nu circulază și datoriile, cu cari se cumpără multe mărfuri cresc din zi în zi, din lună în lună.

Prin nestatornicia prețului banilor, negustorul nici-decum nu-și poate face socoteala în mod cinstit: atâta mă costă marfa, atâta transportul, atâta spesele, atâta trebuie să am câștig, prin urmare marfa o pot vinde cu atâta. Valorile turburi ale schimbului i-o strică.

Iată de ce stabilizarea e de însemnătate covârșitoare pentru întreaga viață economică a unei țări.

Veți întreba: cine face stabilizarea?

Un lucru așa de însemnat nu-l pot face nici eu, nici badea Pavel, nici cetitorii acestei foi, ci veți găsi, că-l pot face numai conducătorii luminați ai unei țări, în deplină înțelegere cu conducătorii — iarăș luminați — ai băncii de emisiune (care face banii de hârtie, ca la noi: Banca Națională).

Prin regularea potrivită a taxelor de export și import, adică a vămilor ce se iau după mărfurile ce ies din țară și se aduc în țară, apoi prin vânzarea și cumpărarea de bani buni străini, prin manevra vânzărilor și cumpărărilor acestor bani se poate aduce în cumpăna dorită prețul banilor noștri.

În privința asta, cârmuitorii noștri și Banca Națională au făcut oarecare ordine, care nu se poate tăgădui. Aproape de un an de zile, cursul banilor noștri este:

1 franc elvețian = 31—32 lei

1 dolar = 161—163 lei

Cu prevedere la viitorul apropiat, când întreaga viață economică-financiară trebuie să o *normalisăm*, adică să o aducem la starea regulată, ce o avea înainte de războiu, eu aș clăti cumpăna, un pic mai sus, până la cursul de:

1 franc elvețian = 30 lei.

1 dolar = 150.

Aici m'aș opri și aș decreta stabilizarea, având firește mijloacele trebuitoare și razimul trebuitor.

Cu asta ajungem la chestia de stabilizare, despre care de altădată.

Regele Mihail I. primește pentru întâia dată pâine și sare. În ziua de 5 Iunie s'au făcut mari serbări culturale la Turnu-Severin, la cari a luat parte și regele Mihail I. Mai întâi a trecut în revistă armata, apoi a primit pentru întâia oră pâine și sare. Orașul i-a dat următoarele daruri: un mic vapor; un pavilion (sală) micuț, cu lumină electrică, cu măsuță și scăunase, cu vase de flori; un costum național din județul Gorj și alte daruri mici și drăguțe.

Academia Română și Regele Ferdinand. Regele Ferdinand a fost și ca om foarte învățat, așa că Academia Română de multeori a avut prilejul să-i audă cuvintele înțelepte. De aceea, acuma, când nu peste mult se împlinește anul dela moartea acestui rege învățat, Academia Română și-a ținut de datorie, să țină o ședință întru amintirea Regelui Ferdinand. La această ședință a luat parte Regina Maria, fosta regină Elisebeta a Greciei, principesele Elena și Ileana, principele Nicolae, patriarhul Miron Cristea, regentul Buzdugan și membri guvernului.

Președintele Academiei, profesorul Racoviță, a salutat familia regală și pe membri regenței. I-a răspuns principele Nicolae. Apoi profesorii Mehedinti și Bianu au ținut câte o vorbire, arătând marile vrednicii ale Regelui Ferdinand, ca om învățat și ca membru al Academiei.

Pocăiți osândiți. Joi, în 31 Mai, s'a judecat la tribunalul Suceava procesul mai multor pocăiți. Pamfil Morariu din Uidești a fost osândit la 14 zile arest, pentru că a batjocorit biserica, crucea și pe preoți. C. Carvațchi din Rus Mănăstirea, la 500 lei amendă, pentru că în casa lui s'au ținut adunări secrete. Epifan Moroșan din Grănicești la 300 lei amendă pentru că s'a opus și a batjocorit pe primarul comunei pe când acesta era în exercițiul funcțiunii.

Grăunțe sufletești

Părerile profesorilor Dr. N. Iorga și Dr. I. Nistor despre legea noastră strămoșească

Marele învățat al neamului N. IORGA ne arată, în »Istoria Bisericii și a Vieții Religioase a Românilor«, vol. I-ii, Valenii de Munte, 1908, că, la noi Români, creștinismul se răspândi-se »chiar din ceasul dintâiu« că »biserici creștine... erau răspândite de-a lungul tuturor drumurilor de negoț, și orice negustor, orice călător convertit (care și-a schimbat religia) la creștinism, avea ca o datorie sfântă, să câștige, în cursul tuturor drumurilor, aderenți noi la credința sa, și că Scythia Minor (Dobrogea veche) »avu creștini în porturile ei, destul de înfloritoare, dela Pontul Euxin, Marea Neagră a noastră« în veacul III și IV și că »nici Dacii, nici ceilalți Traci și câți Iliri mai erau neromanizați nu puteau să rămâie în afară de frăția creștină ce se înjgheba tot mai bine pe pământul lor«.

În ce privește legea noastră strămoșească iată ce ne spune învățatul profesor la pag. 6: »În limbă însă au rămas dovezi despre vechimea creștinismului românesc, care, departe de a fi împrumutat dela neamuri mai nouă în cultură decât noi, ca Bulgarii, a fost unul din mijloacele prin care s'a întemeiat poporul nostru, al Românilor. Astfel divinitatea (dumnezeirea) unică (singură), stăpânitoare și făptuitoare singură a lumilor, e însemnată, prin unirea a două cuvinte latine, Dumnezeu;

Mântuitorul, Christos, e Crest, de unde derivatul (care își trage originea dela altul) creștin — necredinciosul fiind păgân, »paganus«, pentru religia cea nouă se păstrează cuvântul vechiu, din vremea când Statul hotăria și în cele sufletești, lege. Sfinții, ridicați mai pre sus de ceilalți creștini ce au fost, prin viața lor de bunătate, de ajutorare a oamenilor, de mărturisire a credinței cu fapte, au la noi nume care arată ORIGINEA LOR LATINĂ. Sânziene, Sânziană, Cosânzeană, Sântion (Sf. Ioan), Sântămărie, Sâmpetru, Sângiorz, Sânvăsii și Sânmădru (Sf. Dumitru), Sânnicoară, Sântoader. Călimdarii e și el roman. Latin e și inger, din angelus. Locul de adunare al credincioșilor, după biruința ultimă, în vechiul sălaș al autorității (puterea sau dreptul de a comanda) profane (ce nu ține de ale religiei), cucerite sau izgonite, se chiamă beserică, biserică — din »basilica«, și semnul credinței celei nouă sună ca în latinește: cruce. Popa sau preotul (latinește: popa, presbyter) fac slujbă. Serviciul divin, slujba dumnezească nu era încă destul de bine așezată în cele dintâiu timpuri ca să se fi putut transmite (a face să treacă, s'ajungă undeva) din ele numiri latine, serbarea e însă din comoara latină a limbii, care a dat nume și pentru soroacele postului: cășlegi, cărnelegi, lăsat de sec, miezิปăresimi și păresimi... nu poate, fi nici una (discuție) cu privire la originalul latin al cuvântului Paști și al cuvântului Rusalii; sărbătoarea din fiecare săptămână, Dumineca, e »dominica«. Botezul ca și cuminecătura, două din numele tainelor creștine, sunt iarăș venite din latinește«.

»În zilele mai luminate ale Țarului Simion (a domnit dela anul 893—927), — continuă dl Iorga — care căuta și nădăduia să ajungă împărat în Constantinopol, biserica Bulgariei era însăș prea slabă în ceea ce privește viața culturală, pentru ca să poată determina (hotărî) la noi începerea unui curent (înlanțuirea de fapte)

de cultură slavonă împrumutată. De bună seamă că atunci au pătruns la noi cuvintele slave sau slavo-grecesci care numesc părțile slujbei, cărțile întrebuințate în ea, felurite rugăciuni și cântări în scurt, toate amănuntele bisericesti. Dar într'aceasta și învățarea de rost a Cresului, a Tatăl-Nostrului, a unor »molitfe« mai obișnuite în limba slavonă, așa cum o vorbiam pe atunci Bulgarii slavizați, se încheie înrăurire exercitată (practicată, produsă) asupra noastră sub raportul (în ce privește) bisericesti de peste Dunăre«.

»O nouă eră (epocă, clipită însemnată în istorie) pentru biserica noastră începe în sfârșit cu întemeierea celui de-al doilea Stat bulgăresc, al Asăneștilor (1186—1189). Acum mai ales a pătruns la noi influența slavonă în Biserică, precum în aceeaș epocă s'a întins o influență bizantino-slavă asupra Statului«.

dl profesor I. NISTOR dela universitatea din Cernăuți și membru al Academiei Române, vorbind despre încreștinarea Românilor zice, în »Istoria Basarabiei, Scriere de popularizare. Ediția II, Cernăuți 1893, pag. 13—15; »În timpul stăpânirii barbare, Români primiră și creștinismul, și anume dela propovăduitorii romani din sudul Dunării. Apostolul strămoșilor noștri pare să fi fost Sf. Nichită. Învățătura creștinească n'a s'a propovăduit în limba noastră națională, dar fiindcă toate noțiunile (cunoștințe dobândită despre un lucru) primordiale (cele mai vechi, cele dintâi în ordine) ale noiei credințe sunt de origine latină precum: Dumnezeu, creștin, cruce, botez, cuminecătură, credință, scriptură, cer, inger, drac, păcat, rugăciune, păgân ș. a. Și chiar acestea sunt noțiunile cari privesc dogmele (învățături creștinești cari nu se pot trage la îndoială, fără de a păcătu) credinței. Așadară limba în care ai noștri destăinuieră pentru întâiaș dată înaintea Dumnezeului creștin sbuciumul inimilor lor

Foiața „UNIRII POPORULUI“.

Protopopul Lupu Șandru din Borșa Maramureșului

— Nimicitorul Tătarilor —

Zice o carte latinească, scrisă pe piele de vițel, că în anul 1385 au venit în Sighetul Maramureșului, în fața județului, patru frați de neam mare: Șandru, Mihail, Alexe și Nicoară, nepoții lui Iuga, fostul voivod maramureșan, și de bună voia lor au dat a patra parte din averea părințească, din câmp, din pădure și de peste tot hotarul, surorilor lor: Scora, Boba și Margareta. Juzii au întărit cu peceteile lor această scrisoare care se păstrează până azi și care ne dovedește că atâția țărani din Maramureș au deplină dreptate când în adunări își zic și acum: cinstiți boieri și domni de viță veche, iar pe copii îi numesc coconi și cocoane.

Din acest Șandru, nepot lui Iuga Vodă, se trage numeroasa familie numită Șandru din Borșa cea așezată la izvoarele Vișului, pe drumul strămt ce duce în valea Moldovei, pe unde a trecut fratele dulce al lui Iuga Vodă, Bogdan Vodă, întemeietorul (1359). Membrii familiei Șandru au fost tot preoți și, când a trebuit, și luptători pentru libertate. De când

s'au început însemnări pe cărțile bisericesti, se tot pomeneste în Borșa de preoți din neamul lui Șandru: Gheorghe, Moise, Matei, Ioan Maxim, Teodor, Ștefan, Lupu, un întreg pomelnic.

De acest Lupu ne este cuvântul acum. Când a trecut Ungaria turcească și Ardealul în stăpânire austriacă (1699), răscoală puternică și lungă s'a aprins pentru liberarea Ungariei. Căpetenia răscoalei era un nepot de principe ardelean, anume Francisc Racoți. În jurul lui s'a strâns oaste multă, dar cea mai numeroasă era alcătuită din Români. Mai ales Maramureșenii, de când craiul Racoția, cum îi ziceau ei, a călcat pe pământul lor, s'au dat cu toții de partea lui. În biserica românească din satul Apșa, dincolo de Tisa, lângă Sighet, se păstrează și azi steagul rupt cu care Apșenii au luptat în oastea lui Racoți. Steagul are pe o parte un călăreț, iar pe cealaltă flori roșii-galbene. Ciucuri roșii, albi și verzi îl tivesc. Scriptura de pe el sună războinic: pro libertate. Iar cel mai de seamă conducător al Maramureșenilor în aceste lupte era Lupu Șandru din Borșa, strănepot lui Iuga Vodă. Priceperea și îndrăzneala lui îl ridicară la cinstea, de căpitan; în cei opt ani de zile (1703—1711), cât a durat răscoala, Lupu Șandru a învins vechea vitejie maramureșană.

Când craiul Racoți, obosit de lupte și lipsit de ajutorul statelor puternice, a plecat din Ardeal și a trecut în Polonia, vântul luptelor s'a potolit. Lupu Șandru s'a întors în

Borșa lui, a lepădat haina de ostaș și s'a făcut preot, cum fură atâția din neamul lui înainte de el, și cum vor fi atâția după el. Purtarea lui aleasă îl ridică și în preoție la cinstea de protopop român al Vișului. Avea gospodărie întărită, avea băeți și fete. O fată a lui era vestită: vioae ca o căprioară, frumoasă ca o vară și mândră ca o crăiasă; căii de pe valea Izei i-au făcut cântec, răsună și azi în Maramureș:

Câte flori pe Iza 'n sus,

De doru mândrii le-am pus.

Câte flori pe Iza 'n jos,

De doru mândrii le-am scos.

Dar nu trec mulți ani și un părjol de praznic pârjolește Maramureșul. Vin Tătarii. Trec din Moldova în Ardeal. Pustiesc Sătmăreul. Intră în Maramureș, pe valea Izei, ard satele și bisericile, taie sânul femeilor, trag în teapă pruncii, duc în robie mii de oameni. După ce-au lăsat pământ negru în urma lor, pleacă de pradă și de robi, se îndreaptă spre țara lor. Dar, ca să ieși din Maramureș, n'ai altă cale decât de cât pe valea Izei, apoi pe valea Vișului pe la Borșa, pe unde treci cu greu, prin Strămtura ei, în Bucovina.

Aici la Strămtura Borșii i-a ajuns prapășit lui Dumnezeu. Căci văzând atâta urgie, desigur, s'a învins în popa Lupu Șandru virtuțile străbune de luptător împotriva păgânilor, dovedite și în răscoala lui Racoți. — Moarte păgânilor și slobozenie robilor! Să-i prindem la Strămtura

apăsate de grijile vieții viitoare, a fost cea română» ..

„Noi primiserăm creștinismul în formă latină cu secole (veacuri) înaintea Slavilor, cari fură încreștinați cu mult mai târziu, de apostolii lor și discipolii (învățăceii) acestora. La noi nu s'a predicat nici odată creștinismul în forma slavonă, ci noi am intrat numai în legătura ierarhică (ordinea rangurilor, vrednicilor) cu Slavii, întrucât ținuturile noastre fuseseră cuprinse în eparhiile slave, și aceasta numai în mod trecător, până la înființarea episcopatului român național. Funcțiunile ierarhice pe cari le îndeplineau vechii stareți (egumeni, mai marii unui mănăstiri) de schit (mănăstire mai mică și despărțită de lume) trecură dela o bucată de vreme asupra vlădicilor străini din sudul Dunărei. Și cum ai noștri, ca singurii reprezentanți ai latinității în lumea ortodoxă, n'aveau cărți liturgice scrise în limba națională, ei fură nevoiți să împrumute aceste cărți de cari aveau neapărată nevoie pentru săvârșirea slujbei bisericesti, dela vecinii lor slavoni de dincolo de Dunăre. Pe calea aceasta s'a înlocuit în biserică noastră limba română prin cea slavonă. Așa se explică că terminii (cuvintele) speciali (se ține numai de un lucru), cari stau în legătură cu dezvoltarea culturii creștine, care se referă la instituțiunile bisericesti și la literatura religioasă, sunt de obârșie slavonă, precum: duh, iad, rai etc.»

Din cele tipărite aici se vede că amândoi acești învățați ortodocși sunt de una și aceeași părere, că adevărată legea noastră strămoșească a fost cea romano-catolică și că numai în urma vitregiei vremurilor ne-am trezit, fără să știm și voim noi, ortodocși. Așadar înșiși cei mai mari învățați ortodocși recunosc că legea noastră strămoșească nu este cea ortodoxă ci cea romano-catolică. Iuliu Maior.

Ce e mai nou în politică

Guvernul caută să se întărească prin încheierea împrumutului în străinătate. — Partidul național-țărănesc își face un fel de parlament al său. — Averescanii trag nădejde de putere.

Politica din launtru a țării noastre e tot încordată, precum o știm de mai înainte. Guvernul liberal caută toate mijloacele să rămână și pe mai departe la putere. În această privință, se pare că toată nădejdea și-o pune în încheierea împrumutului, pe care îl caută de multă vreme. Un șir întreg de pețitori colindă în acest scop capitalele țărilor din Apus, unde pertractează condițiile împrumutului și punctele de învoială. Știrile mai proaspete spun, că, în sfârșit, s'au și găsit bani și împrumutul se poate socoti făcut. E vorba de vre-o 80 de milioane de lire englezești, cari vor și sosi în țară, numai să se iscălească obligațiunile de lipsă.

Guvernul răsuflă ușurat și se simte întărit în scaunele de catifea.

Fată cu această ușurare, cu care se mângâie guvernul, *Partidul național-țărănesc*, nu se lasă înmuțat și ridică tot mai sus steagul împotrivirii. Înainte cu vre-o două săptămâni, Comitetul de conducere al acestui partid, a luat la București nește hotărâri foarte aspre, cari glăsuiesc în felul următor:

1. Deputații și senatorii partidului național-țărănesc, atâta vreme cât în

fruntea țării stau liberalii, nu-și vor mai pune piciorul în parlament.

2. În schimb, parlamentarii național-țărăniști, atât cei ce au mandate, cât și aceia cari au fost lăsați pe dinafară în alegerile din urmă, cum și alți fruntași de prin județe, vor ținea ședințe aparte, ca într'un fel de parlament deosebit, unde vor desbata toate treburile țării și vor scărmana hotărârile celui alt parlament, zis „liberal“.

Asta ar ieși cam așa:

— Noi, național-țărăniștii, nu recunoaștem parlamentul făcut prin furtul de urne și, de aceea, alcătuim parlamentul partidului nostru, care singur a fost și este dorit de țară. Țara nu i-a vrut pe liberali, deci nici parlamenturi lor nu poate lucra în numele poporului!

Lucrul acesta, cu al doilea parlament la București, se va vesti în lume și național-țărăniștii nădăduiesc, că în felul acesta, va trebui să vină o deslegare a frământărilor politice, foarte înverșunate, din zilele noastre.

*

În această stare a lucrurilor, s'au trezit și Averescanii din toropeala lor

Să dărâmam pre ei pădurea și colții stâncilor. Înținați copacii, să se ție numai în coajă și desgârđinați stâncile. Topoarele cu voi. Semnul meu să-l așteptați! — Astea au fost poruncile preotului Lupu Șandru, căpitanul de altă dată și de acum. Borșenii, cu priviri de vultur, cu plete pe umeri și cu chimir lat încinși, primesc poruncile și pornesc întru îndeplinirea lor.

Femeile și copiii să se ascunză în fundul pădurilor, după muntele Știolu. Dar mândra fată a preotului Lupu nu vrea să plece în pădure. Ea rămâne în sat așteptând cu îndârjire pe Tătari. Pohoiul tătarec o ridică și o silește să le arete calea cea mai dreaptă. Și mândra fată a preotului Lupu, ca o altă muncenică ce-și pune sufletul pentru semenul său, i-a dus tocmai prin Strâmtura, unde Borșenii cu tată-său în frunte le pregăteau sfârșitul. Când au ajuns Tătarii în mijloc de codru și în vale adâncă, un fluerat haiducesc a străbătut valea de-a răscolită pădurile. Era semnul preotului Lupu pentru începerea luptei. Și cum odinioară ostașii lui Vlaicu Vodă la Posada, iar alta dată vitejii lui Ștefan Vodă la Dumbrava Roșie, așa și acum Borșenii lui popa Lupu apleacă pădurea ca o furtună năpraznică și prăvălesc la stânci ca un șovoiu de munte peste Tătarii prinși în clește. Iad a fost de răcnete. S'au ridicat stive de trupuri. S'au crușit de sânge pâraele. Numai șase Tătari au lăsat vie, cărora le-a dat drumul să se ducă în țara lor și să spună ce-au pățit. Borșenii au liberat 10.000 de robi și au întors prada la

locul ei. Era atunci ziua de 4 August din anul Domnului 1717. Trei ani oamenii n'au băut apă din pâraele Strâmturii căci era tot amestecată cu sânge; iar azi de scurmi pământul găsești „cioante de cai și de om și oarece arme stricate de rugină“. De atunci picior de Tatar n'a mai călcat prin Maramureș, de atunci Strâmtura Borșii se numește și Strâmtura Tătarilor. Avut-au în aceasta luptă și Românii o durere: mândra fată a popii Lupului a fost găsită ucisă în fruntea leșurilor păgâne. Când a dat tată său — preotul Lupu — semn să înceapă lupta, hanul Tătarilor a străpuns-o cu sulita ca pe o „ghiaură haină“.

Dar alaiul înmormântării ei a fost mai vestit de cât orice nuntă domnească. Pe pat de cetină de brazi, între chite de flori, pe brațe de flăcăi, prin mijlocul miilor de robi slobozii cu prețul vieții ei, dusă a fost cu lacrimi multe la lăcașul de veci, unde mai apoi alăturarea s'a odihnit și viteazul ei tată. Și la moartea ei așa se bocea mumă-sa:

Bucură-te țintirim
Mândră floare-ți răsădim,
Bucură-te temeteu
Mândră floare-ți trimit eu.
N'o trimit ca să înflorească
Ci-o trimit să putrezească

Iar flăcăii și fetele ziceau așa, ca din partea moartei:

Veniți frați, veniți surori,
Și mă împodobiți cu flori,

Și mă stropiți voi cu vin,
Și mă duceți cătilin;
Și mă stropiți voi cu apă,
Mă duceți până la groapă.

* * *

Cât o dăinii pe lume Strâmtura Borșii și s'o înălța muntele Știolu, povesti-se-va în Maramureș de prăpădul Tătarilor prin vitejia preotului Lupu Șandru și prin jertfa mândrei lui fete.

Preotul Niculae
de la biserică Boteanu din
București

De aici înainte se vor putea mânca și lemnele. Un învățat german, Dr. Friedrich Bergius, a ținut la Heidelberg o vorbire în care a arătat, că el a ajuns să înmoaie lemnele de așa, încât să se poată mânca, după ce este lucru știut că în lemn se află foarte multe părți nutritoare. El a calculat apoi că, dacă Germania va întrebuința metoda sa, va scăpa de o cheltuială de 700 milioane mărci aur (1 marcă aur = 40 lei) la an, pentru că atâția bani dau Germanii pe bucate aduse din străinătate. Bucatele cari se produc în țară sunt de ajuns pentru hrana oamenilor, iară din lemne el va face hrană de ajuns pentru animale.

Interesant e că tot acest învățat a aflat mai anii trecuți și cum se poate face petrol acasă, în lucrătoria lui, fără de a-l cumpăra cu bani scumpi din România ori Rusia.

de până acum și, hai și ei cu adunări de răsturnare a guvernului liberal! In ziua de 4 Iunie s'au adunat la Timișoara, unde generalul Averescu a spus-o sus și tare: — Singura mântuire a țării suntem noi, cari trebuie să luăm puterea cât mai îngrabă, cu atât mai vârtos că am fost alungați pe nedrept dela guvern! Urmașii liberalilor nu putem fi decât noi, cari cunoaștem mai bine decât oricine meșteșugul guvernării, precum am dat dovezi destule până acum.

Așa glăsuia generalul Averescu la Timișoara, dar s'au găsit, chiar acolo, în adunare, glasuri cari au strigat:

— Trăiască Iuliu Maniul Trăiască Partidul național-țărănesc!

Ba s'au găsit și pumni cari să se ridice vrăjmaș în potriva generalului și s'a făcut și o încăierare, destul de lăută, între averescani și aderenții Partidului național-țărănesc. Așa că adunarea averescană dela Timișoara n'a schimbat întru nimica stările de fapt. Adică: lupta rămâne tot numai între liberali și naționali-țărăniști.

Biserica dela Mărăști

Pe vestitul câmp de luptă dela Mărăști, unde soldații neamului nostru au pus stavilă oștilor cutropitoare ale lui Mackensen, s'a ridicat o foarte frumoasă biserică de pomenire, în care au fost adunate oasele eroilor căzuți în marile înclăștări din 1917. Această biserică, fiind gata acum, a fost sfințită cu mare pompă în ziua de 10 Iunie, fiind de față M. S. Regina văduvă Maria, Alteța Sa Prințul Nicolae, mai mulți generali și public foarte numeros.

Ungurii lui Horthy au înghițit nodul la Geneva

În marea noastră pâra cu optanții unguri, desbaterile dela Liga Națiunilor, cari s'au încheiat de curând, au ieșit de astădată în potriva Ungurilor. Conte Apponyi, vestitul dușman al țării noastre, a înghițit un nod cât un dovleac! Sfatul Popoarelor după lungă judecată, a zis:

— Noi nu ne mai ocupăm de pâra dintre Unguri și Români, ci li lăsăm să se înțeleagă împreună și să se invoiască cum vor putea.

Ceeace înseamnă: Noi, imputerniciții Sfatului Popoarelor, nu găsim vinovați pe Români de ceea ce-i părăsc Ungurii și nu-i judecăm. Ci lăsăm pe împričinați să se descurce ei de ei, cum vor putea. Nu mai socotim că e de lipsă o judecată de delegați, căci nu-i putem sili pe Români să plătească atâta cât cer Ungurii. Deci, pâra nu poate să se ispravească decât prin o târguială între înșiși împričinații. Cum se vor înțelege ei, așa va fi bine!

Această hotărâre a Sfatului dela Geneva a căzut ca o găleată de apă în capul Ungurilor, cari fac spume la gură de ciudă și se răcăie ca mușcați de șarpe! Ei nădăjduiau, că noi vom fi turțiți la Geneva și ne vor umili lucru mare. Când colo: poc, ciocanul în capul lor..!

Contele Apponyi, trimisul Ungariei, scuipe căței de ciudă și umblă cu tertipuri să întorcă judecata, cerând președintelui dela Geneva, să declare, că pâra mai poate fi dusă încă odată în fața Sfatului. Dar

»scrisoarea« sa n'a făcut mare brânză și aprigul Conte e pus cu botul pe labe..!

Au văzut acum toate popoarele Europei, că Ungurii au umblat cu mâța în sac și în loc să ne sgâriie pe noi, s'au sgâriiat ei. Toate urile se sfârșesc așa!

Sămânța de război la Miazăzi

Între Sârbi și Italieni este o dușmănie mare și veche. Pricina e Marea Adriatică, pe care Italienii ar dori să o stăpânească singuri și să n'o împartă nici cu Sârbii, nici cu alt popor. Sârbii au căpătat însă în război țărișoara Dalmația, de care nu vreau să se lase cu nici un pret și o țin ca în dinți.

Mussolini este de-o vreme încoace foarte fudul și încrezut. El vorbește cu toată lumea de-a călare și loțapă când în dreapta, când în stânga. Iar la Sârbi tot într'una le trage pe sub nas câte-un tuleu și li supără cu Dalmația. Din această pricină, între Sârbi și Italieni clocote o dușmănie neîmpăcată, care de curând a izbucnit în steaguri rupte și'n ferestre sparte, amenințând să ajungă și la baionete.

Zările dela Miazăzi stau tot imbrobodite în neguri mirositoare a războiului. Cetea două popoare se pândesc cu dușmănie, așteptând clipa răfueții. De s'o întâmpla să se încăiere în vre-o formă oarecare, iarăș va fi mare vraște în Europa..!

Un pic s'au mai potolit și unii și alții, așa că, cel puțin deocamdată, schinteia războiului mocnește numai sub cenușă. Nu se știe însă până când..!

Nici Bulgarii nu se astâmpără..!

Ai crede, că după nenorocirile cari s'au abătut la începutul primăverii asupra Bulgariei cu groaznicele cutremure de pământ, cultivătorii de ceapă și de morcovi își vor vedea numai de nevoile lor lăuntrice și le-o fi perit pe multă vreme voia de bătaie. Dar nu este așa..!

De curând, Sârbii au descoperit la Belgrad două vagoane încărcate cu bombe cari veniau din Italia și erau menite pentru Bulgari. Pe vagoane scria, că sunt pline cu portocale, când colo ele ascundeau praf de pușcă și dinamită în coajă de oțel!

Era, va să zică, tot șmecheria dela Sangothard, când italienii umblau să trimită mitraliere în Ungaria! Mussolini vrea să-i înarmeze pe Bulgari în potriva Sârbilor, cu cari Italienii sunt în dușmănie pentru Dalmația.

Bulgarii se lapadă însă de bombele Italiei, ca de usturoi! Cică ei nu știu nimic, n'au auzit, n'au văzut.

Oricum ar fi treaba, Mussolini a dat o dovadă mai mult, că nu-și începe în piele. Și nu va sfârși-o bine!

Sărbătoarea catolică la București

Săptămâna trecută a avut loc la București sărbătoarea I. P. S. Sale Arhiepiscopul Dr. Alexandru Cisar, arhiepiscopul catolicilor de rit latin din România. I. P. S. Sa acum a împlinit 25 ani de când a fost hirotonit preot.

Român, născut la București, I. P. Sa Cisar a învățat la Roma, unde a fost și hirotonit de preot apoi a venit în țară. A purtat mai multe slujbe, iar în 1920 a fost numit episcop catolic la Iași. Om tânăr, foarte harnic și cu inimă bună, P. S. Sa s'a dovedit episcop foarte bun, încât acum 3 ani a fost numit arhiepiscop la Bucu-

rești. După nouile legi ale țării, I. P. S. Sa va fi mitropolitul tuturor catolicilor de rit latin din România, așa că episcopii ungurești și nepușți din Ardeal, Banat și Crișana vor trebui să i-se supună lui. Asta nu e pe placul ungurilor și de aceea nu-l văd cu ochi buni; dar chiar în asta stă vrednicia I. P. S. Sale Cisar, că s'a dovedit de mare român, alipit cu tot sufletul de limba și țara noastră.

Abia la un an după ce s'a așezat la București, I. P. S. Sa s'a îngrujit de zidirea a București a unui mare palat episcopesc, cum puține se găresc. Acolo e și școala de preoți (teologia), la care și I. P. S. Sa ține prelegeri, ca oricare alt profesor. Om harnic și muncitor, cum rar se mai găsește.

Credincioșii îl și iubesc mult. Împlinindu-se 25 ani de preoție a I. P. S. Sale, credincioșii s'au hotărât să-i facă o serbare frumoasă. Au adunat bani, și cu toate că ei sunt puțini s'au dat peste o jumătate milion Lei, din cari-au cumpărat un automobil, și mobile în palat cu tot ce trebuie în casa unui vlădică.

La serbarea care a avut loc Joi în 7 Iunie, s'a ținut o liturghie frumoasă în catedrala sf. Iosif, la care a luat parte peste 30 preoți. Dintre românii uniți erau de față p. protopop Dăianu dela Cluj, canonicul Dr. Brînzeu dela Lugoj și protopopul Dănilă dela București. Și ca să nu gândească cineva, că la noi în țară catolicii n'ar avea vază, amintim, că la slujba aceea au luat parte cinci miniștri din guvern și opt miniștri ai țării străine. Înalta Regentă i-a dat I. P. S. Sale, de ziua aceasta, o nouă decorație, marlele cordon al Coroanei Române cu crucile.

La banchetul ce a avut loc Joi seara, dl. ministru Lapedatu a arătat, ce vrednic vlădică au catolicii din România în I. P. S. Sa Cisar, iar dl. pîmar al Bucureștilor a închinat pentru I. P. S. Sa ca fiu al capitalei.

Urăm și din partea noastră, I. P. S. Sale mulți ani!

Sărbătoarea Reuniunii „Sf. Maria“ a femeilor române gr. cat. din Cluj

— Un sfert de veac de muncă creștinească, sub steagul Preacuratei —

Cluj, 10 Iunie

Femeile române greco-catolice din orașul Clujului, au avut astăzi o măreață sărbătoare. S'a prăznuit, cu pompa cuvenită, împlinirea unui pătrar de veac, de când Reuniunea „Sf. Maria“ împarte binefacerile sale sufletești femeilor române greco-catolice, râvnitoare după o mai adâncă viață creștinească și românească. Mai ales în timpurile ungurești, acest lucru avea o foarte mare însemnătate, căci un steag ca al Reuniunii „Sf. Maria“, era un adevărat scut, nu numai în potriva ispitelor unui mare oraș, ci și o adevărată pavăză a limbii și a simțurilor românești.

Reuniunea „Sf. Maria“ din Cluj s'a înființat în tinda îngustă a bisericii lui Bobb acum 25 de ani și de atunci a crescut și s'a întărit neîncetat, ajungând să fie astăzi o mândrie nu numai a parohiei noastre greco-catolice, ci a întregului Românism din Cluj. Pot fi adănc mulțumiți preoții cari au înfăptuit-o și au ostentat pentru întărirea și înflorirea ei. Cum mare laudă și recunoștință se cuvine harnicelor doamne cari au presidat-o în cursul anilor și au înălțat-o la strălucirea de astăzi.

Serbarea de azi s'a început cu sf. liturghie în biserică „Schimbarea la față“, unde s'a sfințit steagul și a predicat Rev. Domn Dr. Ioan Bălan, canonic, trimisul I. P. S. Sale Mitropolitului Vasile. Apoi a urmat ședința sărbătorească în sala cea mare dela Prefectură.

Cuvântul cel dintâi l-a rostit D-na Livia dr. Boila, prezidenta Reuniunii, care arată

impresurările între care s'a înființat această pioasă tovarășie și munca binefăcătoare pe care a desfășurat-o în cursul celor 25 de ani. Membrele Reuniunii Sf. Maria din Cluj, îngrijindu-și în prima linie de sufletele lor, prin spevedanii și împărțiri de se cu Sf. Cuminecătură, s'au silit să fie folositoare și orfanilor, bolnavilor, și năcăjiților prin tot felul de ajutoare, iar în clipe mari au înțeles să-și împlinescă în largă măsură și datorințele naționale.

Reuniunea, dela înfăptuirea României mari încoace, s'a ocupat mai ales de înfrumusețarea și împodobirea bisericilor române unite Cluj, reușind în aceeași vreme să înființeze și un cor, cum nu are altul întreaga Arhidieceza Blajului. Reumele acestui cor a ridicat și ridică nespuz vaza bisericilor române greco-catolice din Cluj și din toată Mitropolia.

Păr. Dr. Ioan Bălan, vorbind în locul al doilea, laudă în numele I. P. Sf. Sale Mitropolitului dela Blaj, zelul D-nelor Clujene, cari au reușit să aibă o Reuniune atât de harnică și de inimoasă.

Au urmat salutarile Reuniunilor surori din Cluj și din celelalte orașe ale Ardealului, cari au fost prezentate de către d. Maria Baulescu (Brașov) Eliza Bodocan (Blaj) Zina Moroianu (Cluj), Elena Aciu (Șimleu), Albini (Zlătea), Zenovia Suciu (Turda), Isaie (Sibiu) și altele.

Părintele Ștefan Roșianu, profesor al Academiei teologice din Blaj, a citit apoi un foarte frumos istoric al Reuniunii, ca unul, care lucrând la înființarea ei, o cunoaște atât de bine. A mai vorbit și d. prof. universitar Dr. Alexandru După, inimosul secretar al Reuniunii.

După masă, la ora 5, Corul bisericesc al parohiei noastre a dat un minunat Concert religios în biserica „Schimbării la față“, care a fost o înălțătoare încununare a serbarilor.

Ce bine ar fi dacă în toate orașele noastre din Ardeal, am putea să ne mândrim cu Reuniuni femeiești atât de brave, ca cea dela Cluj.

Lenița Negrea

Sfințire de clopot în comuna Uileac de Beiuș

29 Mai, 1928.

O adevărată zi de sărbătoare au avut credincioșii parohiei gr. cat. din comuna Uileac de Beiuș, în ziua de 29 Mai 1928. Bucuria lor este cu atât mai mare, cu cât, într'un timp destul de scurt, au putut repara lovitura primită în 1917, când li-s'a recvirat clopotul cel mare.

Ajutați fiind din fondul bisericesc, numit fondul: Dr. Valeriu Traian Frențiu, și din puterile proprii, și-au cumpărat un clopot mult mai mare, decât cel confiscat de autoritățile maghiare din cauza urgiei războiului. Des de dimineață cu mic cu mare îmbrăcați în haine de sărbătoare, se grăbiau la sf. biserică, ca să audă și să vadă cum se celebrează slujba vlădicească și să auză glasul noului clopot, întâmplări nu de toate zilele. Slujba a fost celebrată de înaltpreasfinția Sa Valeriu Traian Episcop de Oradea, Rev. Domn. protopop districtual și încă cinci preoți din împrejurime. A predicat Exelența Sa Valeriu Traian. La finea liturgiei s'a sfințit clopotul, după care a urmat tragerea în turn. Spre marea bucurie a credincioșilor, clopotul cel nou, închinat Preacuratei, are un ton atât de frumos și sonor, încât a stors multe lacrimi de bucurie din ochii credincioșilor.

Gheorghe Ardelean
cant. inv. gr. cat.

DE PRIN SATE.

Din durerile invalizilor

Pecuu, 28 Mai

Ne pare rău, că astăzi, ori unde ai merge, ori cui i-ai cere vre-o lămurire, vre-un sfat, sau ți-ai spune necazurile și durerile, în cele mai dese cazuri ești batjocorit și rușinat. Dar printre atâția oameni răi, bunul Dumnezeu a lăsat și oameni miloși, cari cu drag ascultă necazurile celor, cari, în urma războiului cel mare, mai ales au lipsă de sfat, de ajutor și de mângâiere.

Eu sunt invalid din războiu, rănit și operat de mai multe ori, astfel încât azi abia mă mai pot bucura de lumina cerească. În timpul serviciului meu de militar, am dobândit gradul de plutonier de jandarmi. Astfel am ajuns războiul cel mare, când, deși eram pus în pensie în mod provizor până la aranjarea definitivă a situației, am fost încorporat din nou în 1914. Și, ca vai de mine și încă slab, din nou am fost pus la greutățile războiului. Timp de 15 ani câți am servit, am plătit regulat ratele la fondul de pensie. În timpul războiului, fosta stăpânire ne-a cerut și ne-a luat chiar și din puțina agoniseală de până atunci, căci am fost siliți să depunem banii la Casa Centrală a Poștelor, spunându-ni-se că acești bani îi vom primi pe lângă dobândă bună. Ba în timpul războiului am mai plătit și în datorie publică. Ungurii ne-au răpit deci și banii și ne-au secăt și puterile în cea mai mare măsură, așa că în urma războiului n'am mai rămas bun de nimica. Am fost lăsat la vatră, cu promisiunea, că banii depuși îi voi primi și pe lângă asta mi-se va regula și pensia pe care până în 1913 o primiam regulat. De atunci și până azi a trecut însă multă vreme, și nici un răspuns de bine n'am mai primit din nici o parte...!

Am trimis o plângere la Secretariatul general de finanțe din Cluj, alta la Casa generală de pensii din București. Și am primit răspunsul, că nu sunt încadrat în armata română, de și era peste puțină acest lucru de oarece am avut acte medicale în regulă cari dovediau că sunt invalid și neapt de serviciu.

Mi-s'a promis improprietărire, dar cu promisiunea am rămas. Până azi, am fost de numărare ori pe la Zălău în chestia asta. Am fost trimis la Percepție, de aici iarăș la Zălău și tot așa, până azi nici o bucurie. Mă poartă dela Ana la Caiafa, fără să ajung odată sfârșitul. Ba, după cum am spus, sunt și batjocorit de unii, cari poate nici nu au gustat de loc din pâinea amară a războiului.

Dar totuși azi, când sunt mai supărat decât ori și când, azi, când poate nu mai am nici o nădejde de mai bine, am avut norocul să fiu încurajat de d. General Comandant al Corpului VI Armată, Dănilă Pop, care, ocazional, a trecut și prin comuna noastră și a stat de vorbă cu mine, ascultându-mi toate necazurile pe cari i-le-am povestit din fir în păr. După ce m'a scultat, cu atâta drag, m'a încurajat, zicându-mi că trebuie să fiu îndreptățit la ori ce caz, ba chiar mi-a și spus că ce am să fac, și unde să încerc ca să fiu ajutat.

Voiu mai încerca, și voiu ruga pe Dumnezeu ca Domnului General Pop Dănilă să-i dea sănătate și bucurie multă, mulțumindu-i de bună voința cea arătat față de mine ca fost luptător, lăsat azi în uitare și părăsit de toți.

Ion Buth, invalid

A. S. R. Principesa Elena se despărțește de fostul principe Carol. A. S. R. Principesa Elena a trimis Joia trecută prim-președintelui Curții de Apel din București, cererea de despărțire de fostul principe Carol. Advocatul A. S. R. este S. Rosental. Cererea este motivată cu faptul că soțul A. S. R. a părăsit-o și acuma trăiește o viață necinstită la Paris.

S'a născut în sicriu. Zilele trecute a murit la Petrograd, fosta capitală a Rusiei o tânără femeie tătară. După câteva ceasuri trupul mort a fost pus în sicriu și dus în cimitir. Înainte de a se coborî sicriul în groapă, tatarii au desfcut, ca de regulă, sicriul, și când colo află în sicriu un copil nou născut.

Dirijabilul „Italia“ dă semne de viață. Vineri în sfârșit dirijabilul „Italia“ a dat semne de viață. Prin telegrafia fără fir a trimis o telegramă, în care spune, că dirijabilul s'a ciocnit cu un munte de gheață și că generalul Nobile și însoțitorii lui se adăpostesc sub ruinele dirijabilului, la un frig de 0 grade și așteaptă ajutorul oamenilor de inimă.

O femeie cu un șarpe în pânțele. Zilele trecute, femeia Lina Ion Pavel din comuna Amaru, lângă Mizil, simțindu-se obosită s'a culcat pe prispa casei. Durmind, a visat că bea apă rece și apoi că se înecă, și atunci s'a deșteptat.

Ce se întâmplase însă? Apa rece, care visase că o bea, era un șarpe care-i intrase în gură, și numai coada îi rămăsese afară, pe care a apucat-o cu mâna și a tras spre a-l scoate.

După mai multe smuncituri, văzând că nu-l poate scoate, a fost cuprinsă de o spaimă îngrozitoare, mai cu seamă când a simțit că nu mai poate nici răsufia. În sfârșit, ce era să facă, i-a dat drumul, și șarpele a intrat în stomac. Apoi a început o sbateră a șarpelui în pânțele femeii și o durere cumplită de stomac. Au dus-o la spitalul din Buzău, dar doctorii dela spital n'au îndrăsnit să o taie și au trimis-o la București.

Boala sinuciderii. De o vreme încoace în Austria, Ungaria și Grecia atâția oameni își iau ei înșiși viața, încât e deadreptul înspăimântător. Orice năcăz au oamenii, se spânzură, se impușcă, se aruncă în apă, sar de pe co-perișuri, se otrăvesc, așa că au început parlamentele să aducă legi împotriva acestei boale, legi cari însă până acuma n'au avut nici un rezultat.

Congresul „Ligi Culturale“ la Târgoviște. Liga Culturală, de sub conducerea dlui profesor Iorga, și-a ținut anul acesta congresul la Târgoviște, după ce anul trecut și-l ținuse la Târgu-Mureș. Cu acest prilej A. S. R. Principesa Elena a fost aleasă membră de onoare a Ligei. Viitorul congres se va ținea la Cluj.

Și în Anglia se pedepsește cu spânzurătoare. Zilele trecute au fost spânzurați în Londra doi făcători de rele cari au ucis pe un polițist. A făcut mare valvă pedeapsa aceasta, deoarece la Londra de mult nu s'a mai pedepsit cu spânzurătoare.

Citiți „Unirea Poporului“.

Se poate opera și inima. Profesorul Dr. Sauerbruch dela clinica din Berlin de mult cercetează inima omenească și, dimpreună cu un ajutor al său, asistentul Dr. Felix, își bat capul, cum ar putea vindeca boalele de inimă. Ei au ajuns la rezultatul că inima se poate opera, se poate mări ori mici, după trebuință și voință, și că în forma aceasta viața multor oameni se poate lungi. Operația inimii este bineînțeles gingașă, dar nu este primejdioasă.

S'a găsit o comoară la Brașov. Câțiva lucrători, săpând în pivnița fabricii de vinărsării „Kenyeres“ dela Brașov, au aflat o oală în care erau 4000 bucăți de bani de argint de pe vremea regelui Sigismund al treilea al Poloniei care a domnit dela anul 1587—1632. Se crede că banii aceștia au fost îngropați în pământ la anul 1689, cu prilejul marelui foc ce a bătuit Brașovul. Banii au fost duși la poliție, de unde vor fi fost duși la un muzeu din București. Din valoarea banilor proprietarul pivniței, oamenii cari au aflat bani și statul, primesc câte una din trei părți.

Oare cum a câștigat-o? La Cernăuți a murit zilele trecute un funcționar superior dela Administrația financiară care n'a avut nici un alt venit, nici avere moștenită, afară de leașa sa foarte mică. Cu toate acestea după moarte a lăsat două căsi la Cernăuți, dintre cari una pe seama drăguței sale, și afară de aceasta mai multe milioane. Oare cum și pe ce cale a câștigat acest funcționar averea aceasta?

Nu aprindeți focul cu petrol. Plutonierul Manea din Constanța a aprins focul cu petrol. Bageșama a pus prea mult petrol, că s'a făcut o explozie și fiarele cupitorului de gătit au rănit grav atât pe plutonierul cât și pe cei doi copilași ai săi. Toți trei sunt acuma la spital.

Cum a murit o bețivă. Floarea Iuga din comuna Muștești jud. Arad a mers zilele trecute la cumnata ei Floarea Andrei și i-s'a plâns că stăpânul i-a dat drumul din cauza beției. Ea așa era de bețivă, încât nici o bețitură nu-i mai era destul de tare și se obișnuise să bea spirt denaturat. Chiar pe când stătea de vorbă cu cumnata sa, a scos o sticlă cu spirt denaturat și a golit-o dintr'o înghițitură. Otrava fiind prea multă, Floarei Iuga i-s'a făcut rău și după câteva minute de chinuri a murit

Câte cărți sunt în întreaga lume

Un învățat din America, care e director la Biroul de statistică din Buenos Aires și-a tot bătut capul, cum ar putea ști câte cărți sunt în întreaga lume. Lucrul nu e ușor și un singur om e foarte greu să-l isprăvească. Totuși el nu s'a descurajat, a plecat în lume și în vreme de câți-va ani a umblat pe întreagă față pământului și a cercetat 1028 de biblioteci mai mari din lume, și anume în Europa a cercetat 669 de biblioteci, în cari a găsit 119 milioane cărți în America de miază noapte a cercetat 314 biblioteci cu 54 milioane de cărți, în America de miazăzi a cercetat 32 de biblioteci cu 2,300,000 cărți în Asia a cercetat 23 biblioteci cu 4,000,000 cărți Australia a găsit patru mari biblioteci cu 1,100,000 cărți, iar în Africa sunt 3 biblioteci cu 200,000 cărți.

Cele mai multe cărți se află în Germania, apoi în Franța și Anglia. Ultimul loc îl ocupă Spania.

Dacă s'ar putea socoti și cărțile școlare, cărțile de librării și cărțile din bibliotecile oamenilor singuratici, numărul cărților din lumea întreagă ar ajunge la câte-va miliarde.

Badea Niculae Înțeleptul

(Despre lene)

Satu' întreg îl cunoștea și-l iubea, cu toate că nu vorbea tuturor pe plac întotdeauna, dar badea Niculae vorbea în așa fel că vorbele lui mergeau drept la inimă. Pe el nimenea nu se putea mânia, pentrucă nimenea niciodată nu l-a prins cu răutate sau cu minciună. Era cumpănit la sfat, la privire, la ținută, iar vorba lui era ca din Înțelepciunea lui Solomon din Biblie.

Nu se amesteca în treburile altuia, dar dacă cineva îl întreba ceva, sau îi cerea vre-un sfat, badea Niculae îl da bucuros, și pentru oricine avea o vorbă de mângâiere și de încurajare.

Mai avea încă șapte frați, și două surori, dintre cari însă nu mai trăiau decât surorile și trei frățiori mai tineri; nu chiar așa de tineri însă, căci și cel mai mic avea și noră și ginere, dar totuși badea Niculae îi numea copilași și frățiori căci erau mai tineri decât el cu câte 15—20 de ani. El era cătră optzeci de ani, dar era voinic și sănătos, de și de 30 de ani de când a rămas văduv, tot singur își ținea casa. El își făcea mâncare, el își săpa cucuruzul, își aducea apă, își ducea la moară; doar din când în când mai venea sora cea mai mare și-i mai aduna hainele cele negre, ca să i-le mai spele, apoi în preajma sărbătorilor împărătești îi mai lipea prin casă, mai spoia cu galben în jurul vetrii, mai presăra năsip proaspăt în fața căsii și-i mai punea câte un busuioc și câte un măghiran la icoană.

Dela soția lui, cu care o dusese bine ca în Paradisul lui Adam — precum zicea el — căci era harnic, cuminte și știa să-și stăpânească gura și să-și vadă de treabă; iar acestea sunt lucrurile cele mai de căpetenie — mai zicea badea Niculae — căci omul carele are aceste daruri este liniștit întotdeauna, iar cui îi lipsește una, îi lipsește și cealaltă și apoi „noroc bun pace și traiu căci flecărosul caută mai mult de afacerile altuia decât de ale lui, iar cel fără de treabă flecărește despre alții, ca să nu dea rând altuia să flecărească despre el, și toate relele și neajunsurile între oameni, din asta se trag, din lipsa de treabă și din nestăpânirea gurii. Dela lelea Floare adevă, nu-i rămase nici un copil, și n'avea dela ea altă moștenire decât lădoiful cu haine din pod, la care se uita adeseori, ca să-și amintească vremurile trecute, iar când simțea că i-se încălzesc ochii, se ștergea frumos cu mâneca cămășii, tușea odată și apoi făcându-și o sfântă cruce zicea: Domnul a dat, Domnul a luat, precum a voit Domnul, așa a făcut; Fie numele Domnului binecuvântat.

Iarna, ba și vara când era de ploaie și nu putea lucra la hotar, mai cioplea, căci învățase și meșteșugul ăsta, numai ca să nu stea fără de treabă, căci, zicea el, că diavolul dacă găsește pe om fără de treabă, sau îl cheamă la crijmă, sau îl indeamnă la fărădelegi, și de aceea badea Niculae se ferea de lene ca de foc. Întotdeauna avea ocupație, și lucra cu atâta râvnă încât părea că e tot pe gata. Mai încălța o roată, mai cioplea niște obede, mai crepa niște trunchi de acațani pentru spițe mai făcea o greblă și alte multe numai să nu stea.

Mulți bărbați tineri și ficiori din sat se adunau la el în șură să-l vadă cu câtă râvnă lucrează dar mai cu seamă să-i asculte vorbele înțelepte pe care el le spunea tuturor, fără însă a înceta din lucru cari vorbe i-au și dat lui numirea de „Înțeleptul“. — Mai lasă mai încet și la modru bade Niculae îi zise unul

într'o zi — doară n'o să răstorni dumnezeu lumea cu umărul

— Nici nu încerc eu s'o răstorn — dragul badii — îi răspunde badea Niculae zimbând. Dar ia spune-mi ce ai zice tu dacă în fiecare an ai fi osândit să zaci pe pat câte 15 zile, în cari să nu poți nici munci și nici câștiga nimic?

— D'apoi nu mi-ar plăcea de bună seamă zise tinărul:

— No fă socoteala acum — urmă badea Niculae obindu-se și ștergându-și fruntea cu mâneca cămășii.

— Dacă tu pierzi un ceas într'o zi, fieci te scoli cu zece minute mai târziu decât trebuie, fie că mai tragi vre-o pipă-două, de tabac, fie că mai stai cu mâinile în sân ca să vorbești nimieuri cu un vecin sau altul, sau cu alta asemenea; pierzi la zi un ceas în care n'ai muncit și nici nu te-ai odihnit. Fă socoteala și vei vedea ca într'un an de zile sunt tocmai 15 zile. Asta este dacă pierzi un ceas, dar dacă pierzi mai mult?

Hăi, dragul badii, că ciudată poamă e lenea. Lenea este o văduvă tină și frumoasă, așa că pe mulți atrage; dar omul nu bagă de seamă că ea are cinci copii pe cari îi duce cu sine oriunde. Acești copii ai lenei sunt: *pierde vremea, necumpătul, curiositatea*, care-și vără nasul în toate, *ușurătatea* și *hula*. Unul oricare dintre aceste odrasle ale lenei ajunge ca să ducă pe om sau în temniță, sau în spital, sau în casa de nebuni. Nu este ne-bun oare acela care își cheltuiește fără rost bănuțul câștigat cu sudoarea feții lui? Nu este un ticălos acela care așteaptă ca întâmplarea și norocul să-i dea binele pe care și-l poate câștiga cu munca brațelor sale și cu un pic de bunăvoință? Nu e zmintit de legat acela care, fără să-i fie foame sau sete, ba chiar și cu primejdia de a-și vătăma sănătatea, mănca sau bea numai din trecere de vreme, și nu se gândeste că atunci când foamea și setea vor veni aievea, nu va mai avea ce mânca și ce bea? Nu e ticălos și vrednic de pușcărie acela care într'o zi cheltuiește și mănâncă singur și bea atâta cât i-ar ajunge pentru întreaga familie pe mai multe zile? Nu e hăbăuc și zmintit acela care atâta se îngrijește de afacerile altuia încât își uită pe ale lui? Nu e mizerabil acela care caută să descopere tainele vecinului său și trimbițează aceea ce deaproapele ar fi voit să rămână în ascuns?

Vedeți, ce zdraveni copii are jupâneasa lene, iar acela care se împrietenește cu ea, va ținea în casă și aceasta familie ucigașe care nu va rămânea numai așa cum s'a spus, că copiii vor naște alți copii. Și anume: Pierde vremea va naște rea credința, furtul, uciderea și sinuciderea, pentrucă se încrede în noroc și'n întâmplare; iar norocul și întâmplarea nu slujesc lui pierde vreme, și pentru aceea îl face să se încreadă numai în hoții sau să cadă în desnădăjduire. Necumpătul va naște mânia și nerușinarea, pentrucă omul necumpătat în mâncări și în beuturi mai cu seamă, de bună voie își alungă mintea și judecata; apoi fără minte și judecată batjocorește ceea ce ar trebui să cinstească și se gândeste la blăstămății, pe mai având rușine. Curiositatea care își vără nasul în toate, naște minciuna și răutatea, căci curiosul trăește numai din secrete și din amăgiri. Ușurătatea sau gura slabă și hula nasc apoi clevețele, căci celce voește să vorbească cu orice preț și să hodorogască, ajunge acolo că află răul și unde nu este și îl nascoceste unde nu-l poate afla.

Iată dragii badii, pentruce nu pierd eu nici un moment fără treabă, căci mi-e frica de domnișoara lene și de ciurda ei de copii și nepoți. Faceți și voi ca mine, și veți fi și voi

mulțumiți și împăcați atât cu oamenii, cât și cu Dumnezeu, precum și eu sunt, din mila Lui.

Așa știa badea Niculae să prețuiască munca și așa vorbea el despre lene și despre alte năravuri rele, cari pe nesimțite se vâra între bietii oameni, răpindu-le pacea și liniștea de care atâta lipsă au toți muritorii. El știa să explice toate relele din izvoarele din cari au ieșit. Știa să dea sfaturi fără însă a părea că vrea s'o facă și astfel povețele lui totdeauna prindeau, iar satul îi dase numele de „Inteleptul”, precum într'adevăr și era.

Poate vom mai avea prilej să ne mai întâlnim cu badea Niculae în această gazetă, ca să-l arătăm cetitorilor noștri așa precum era, și să le împărtășim toată înțelepciunea și curăția inimii lui.

Păr. N. Lupu.

Purecii de plante.

Purecii de plante sunt gadine foarte mici, din neamul Ploșniței, a Filoxerei și a Păduchilor. Oei mai mari dintre ei abia ajung la cinci milimetri.

Trăiesc pe frunzele plantelor. Unii trăiesc chiar și pe muguri sau pe cren-gulețe, iar alții pe rădăcinile plantelor.

Aceia, cari trăiesc pe rădăcinile plantelor, au culoare neagră și se numesc *pureci de pământ*, iar ceilalți se numesc *pureci verzi*, fiind că au culoarea verde. Sunt însă și pureci de plante cari au culoare galbenă.

Purecii de plante au formă ovală. Vreme de două luni și jumătate nu au aripi. Aleargă destul de repede. Când le cresc aripile, pot sbura ușor de pe o plantă pe alta.

Pe cap au cornițe mici și subțiri ca firele de ață. Gura este ca un cioculeț ascuțit. Se hrănesc sugând cu cioculețul suc din plantele pe cari trăiesc. Cu deosebire le place să trăiască pe trandafiri, coacăzi, cireși, peri, scoruși, lemu cânesc, mazăre și altele.

Se înmulțesc prin ouă. Din ouă ies larve mici, cari se deosebesc puțin de părinți. De primăvara până toamna pot să se înmulțească până la douăsprăzece generații.

Inmulțirea se face prin două feluri de ouă: ouă de vară și ouă de iarnă. Ouăle de vară sunt nefecundate, fiindcă nu sunt bărbătuși. În spre toamnă însă, sau când vremea e nepotrivită: căldură mare, uscăciune ori frig, se ivesc și bărbătuși, cari fecundând femeiuștele, acestea vor pune ouă de iarnă. Ouăle de iarnă au o coajă groasă, așa, că pot suferi și frigul cel mai mare. Primăvara, din acestea ouă vor ieși din nou pureci de plante.

Purecii de plante toți sunt stricăcioși. Unii atacă frunzele și prin sugerea sucului din frunze, fac niște umflături unde se ascund. Alții atacând planta, produc pe ea un fel de râie, din cauza căreia planta se slăbește și adeseori îi cad frunzele și fructele.

Purecii de pământ atacă mai ales

răsăturile tinere, iar purecii verzi atacă atât plantele ce cresc la căldură și cari nu au destul aer și lumină, cât și plantele de afară. Pe trandafiri se așează adeseori cu miile, acoperind mai ales frunzele tinere și mugurii de flori.

Dacă purecii de plante s'ar putea desvolta în liniște, ar ajunge așa de numeroși, încât ar prăpădi toate plantele.

Din norocire însă, sunt dușmani și pentru ei. Cel mai mare dușman al purecilor de plante este *buburusa* sau *boul lui Dumnezeu*. Aceasta își pune ouăle unde sunt și pureci de plante. Din ouăle de buburuză ies larve, cari se hrănesc cu pureci de plante, pe cari îi omoară, scăpând plantele de ei.

Mai sunt și un fel de viespi, cu dungi sau cercuri galbene în jurul pântecului. Aceștia încă, atât ei cât și larvele lor, omoară purecii de plante.

De aceea viespele cu dungi galbene și buburuzele nu trebuie prăpădite, căci sunt de folos, omorând purecii de plante.

Prăpădirea purecilor de plante, o poate face și omul.

Purecii de pământ se pot prăpădi cernând cenușe sau var peste plante, dimineața când e rouă și ei sunt cu aripile ude.

Se mai obișnuiește să se stropească și cu apă amestecată cu pucoasă.

Purecii verzi se pot nimici, stropind plantele acoperite de ei cu zeamă de tutun, amestecată cu trei părți de apă, seara și dimineața.

Foarte bune sunt săpunelele. Părțile acoperite de pureci, se ung cu săpunele, mai de multe ori. Purecii mor. A doua zi după ungere, se și pot vedea morți pe frunze. Sunt negri și cad.

Frunzele nu sufer din cauza săpunelelor, așa că acest mijloc de prăpădire a purecilor de plante este foarte bun. L-am încercat și eu mai de multe ori, și trandafirii pe cari îi am, au scăpat de ei.

Ion Popu-Câmpeanu.

Starea semănăturilor.

În tot cursul lunii Mai, timpul a fost ploios și rece. Bruma căzută a pricinuit pagube mai ales în părțile de miază-noapte ale țării.

Semănăturile de toamnă sunt mai slabe în partea de miază-zi a Basarabiei și pe șesurile Moldovei. În celelalte părți, semănăturile sunt bune.

Semănăturile de primăvară sunt bune peste tot locul. Căldurile din zilele ultime le-a ajutat mult.

În *Bucovina* a căzut grindină în județele Rădăuți, Câmpulung și Storojineți, n'a pricinuit pagube mai însemnate.

În județele Cernăuți și Rădăuți, semănăturile de toamnă au suferit din cauza gerurilor târzii. În general semănăturile sunt bune și prășitul porumbului se face cu sirguintă.

În *Basarabia* încă a plouat din belșug. Grindina din 25 Mai a pricinuit pagube semănăturilor din Cristești, Felsevea, Miercani, Oslanda, Balinți și Zareva din județul Soroca. Semănăturile de toamnă sunt mijlocii, în schimb din semănăturile de primăvară se nădăjduiește o recoltă bună. Se prășește

porumbul și floarea soarelui, și se sapă viile.

În *Moldova* pământul iarăși a fost udat de ajuns. Și aici a căzut grindină, fără să pricinuiască pagube mai însemnate. Iar în părțile muntoase prin Mai a căzut și zăpadă.

Din cauza gerului de astă iarnă și aici semănăturile de toamnă au suferit, mai ales în județele Fălciu, Tutova, Tecuci și Covurlui. Semănăturile de primăvară în urma ploilor căzute în timpul din urmă s'au îndreptat mult.

S'a început prășitul porumbului și a sfeclei de zahăr. Se sapă și se stropește viile.

În *Muntenia*, *Oltenia* și în *DOBROGEA* câmpul nu duce lipsă de ploaie, iar vremea mai călduroasă din zilele ultime încă a ajutat mult. Starea semănăturilor în general este satisfăcătoare, atât la șes cât și în ținuturile deluroase. Semănăturile de rapiță sunt slabe peste tot locul. Din celelalte semănături însă se nădăjduiește o recoltă îmbelșugată. Prin unele părți, rugina a început să atace holdele dar pagube mai însemnate până acum nu s'au observat.

În *Transilvania*, vremea a fost peste tot locul umedă și friguroasă. Brumă încă a căzut, iar grindină a căzut prin unele părți din județele Oluj, Hunedoara, Severin, Turda, Sibiu, și Someș.

Semănăturile atât celea de toamnă, cât și celea de primăvară sunt bune și se nădăjduiește o recoltă îmbelșugată.

Mare prăpădire de vietăți

Nici nu ne putem închipui ce prăpădire mare de vietăți se face în fiecare ceas, atât în apă cât și pe uscat.

În Anglia, în fiecare an se pescuiesc atâtea scrumbii, câți oameni sunt pe întreaga față pământului. Acestea scrumbii însă au crescut mâncând alte viețuitoare mai mici. Dacă luăm — fără să alegem — câte-va scrumbii dintr'o grămadă, vom găsi în fiecare din ele, câte 20 până la 70 de viețuitoare mai mici. Să ne închipuim, că fiecare scrumbie s'a hrănit vreme de o jumătate de an, în fiecare zi numai cu câte o viețuitoare mică și atunci numărul acestor viețuitoare prăpădite de scrumbii, numai în Anglia ar fi de 180 ori mai mare decât numărul oamenilor de pe toată fața pământului.

Oamenii prind foarte mulți pești. Totuși este nimic față de numărul mare de pești cari se prăpădesc unii pe alții. Astfel este un pește auriu, care o singură dată mănâncă câte o mie de scrumbii. Și câte scrumbii nu vor mânca toți peștii aurii. Un profesor învățat a socotit, că dacă un pește de acesta auriu, ar mânca în fiecare zi numai câte zece scrumbii, toți peștii aurii ar prăpădi zilnic zece miliarde de scrumbii.

Dar nu numai apa, ci și pădurile, câmpiile și pustietățile sunt mărturie al prăpădirii atâtor vietăți.

Astfel un vultur mănâcă pe an mai mult de o mie de păsări. O familie de cinci șoimi mănâcă pe an, 50,000 de rozătoare, iar un uliu are trebuință pe an de 2—3000 de broaște sau alte animale pe cari le mănâcă. O cucuveică mănâcă pe an cam 2000 de șoareci.

O familie de 3 pițigoii poate prăpădi pe an un milion de omizi și alte gadine.

Iar o pasăre are trebuință, pentru ca să poată trăi, în fiecare an de 250,000 de insecte.

La ce se poate întrebuița cenușa

Puțini gospodari știu, că cenușa încă se poate întrebuița. Cenușa cuprinde foarte multe săruri — un fel de materii pămâtoase — în cari se află mâncarea cea mai bună pentru plante. Mai ales cuprinde multă potașă. Se găsește în cenușă și acreală — acid fosforic — care încă e bună pentru plante. Astfel de acreală se mai găsește și în oase. Foarte multă potașă se găsește în cenușa de floarea soarelui, de paie de hrișcă, de lemne de stejar. Mai puțină se găsește în paietele de grâu, seară, orz și ovăș.

Cenușa nu trebuie aruncată. Femeile o întrebuițează la zolitul pânzelor și a cămeșilor precum și la lăutul capului. Economii însă pot s'o întrebuițeze la îngrășatul pământului.

E foarte bună mai ales pentru grădiniile de legume și fânate.

Fânaturile mlăștinoase, îngrășate cu cenușă, pierd ierburile rele și stricacioase pentru animale. În locul acestor ierburi cu vremea încep să crească alte ierburi mai folositoare. Pe fânături, cenușa se împrăștie toamna, când se și grapă fânațul atât în lung cât și în curmezis.

În grădinile de legume, se aruncă cenușa atunci când se scoate din cuptor, mai ales în timpul iernii.

Primăvara grădina se sapă pentru că cenușa să se împrăștie pe o formă. Pe un hectar trebuie cam 320 kgr. cenușă.

Pe locurile înalte și uscate nu e bine să se împrăștie cenușă, căci dacă este secetă, plantele suferă, ard și se prăpădesc.

Cenușa scoasă din cuptor, se păstrează sub un șopron, unde nu ajunge umezeală și nu poate să fie scurmată nici de gălți.

Dacă cenușa stă mai multă vreme în ploaie, pierde din potașă, care este spălată de ape și nu este așa bună. La un hectar să da cam 1600 kgr. cenușă stătută sub ploaie. De aceea e mare deosebirea între cenușa neploaie, care și-a păstrat toată potașa și între cenușa din care ploaia a spălat potașa.

Cum ne putem desvâța de fumat

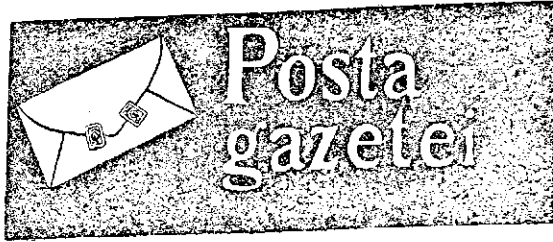
Fumatul e o patimă foarte lătită. Sunt oameni, cari fumează tare mult și spun, că nu se simțesc bine, dacă nu fumează. Totuși mulți au încercat să se desvete de fumat. Anume au ținut tutunul o oră în apă rece, apoi l'au stors în mână și pe urmă l'au uscat la umbră. Fumând din acest tutun, după câte-va săptămâni s'au desvâțat de fumat fără cea mai mică greutate.

Cum umblă banii.

În săptămâna din urmă, banii străini s'au plătit la București în felul următor:

1 dolar american	162	lei 25 bani
1 franc francez	6	" 55
1 liră engleză	796	" — "
1 liră italiană	8	" 70 "
1 coroană cehoslovacă	4	" 95 "
1 dinar sârbesc	2	" 95 "
1 zlot polon	18	" 50 "
1 marcă germană	39	" 15 "
1 pengő unguresc	29	" — "
1 leva bulgărească	1	" 20 "
1 schiling austriac	23	" 25 "

Acestea prețuri se înțeleg la schimb mai mare. Banii mai puțin se schimbă totdeauna ceva mai puțin.

Plut. Brntus Puntea. — Pentru a cunoaște viața și faptele lui Avram Iancu, cere dela „Astra” din Sibiu, Str. Șaguna 6, cartea d-lui Ioan Georgescu, nr. 105 din Biblioteca Poporală, preț 4 Lei. Despre Axente Severu, Butcanu și Palaghia Roșu încă nu s'au scris cărți de sinestătătoare! Faptele lor trebuiesc căutate în „Istoria Transilvaniei”. Vol. II de Barițiu, pe care o poți găsi la vre-o bibliotecă. Cere-o dela d. Petru Suciu, directorul Liceului din Turda. Credem că și-o împrumută.

Dumitru Stan. Ci. Am primit a/ cei 127 Lei, cari i-ai trimis în 23 Ianuarie 1928. Pentru calendar 20 Lei, iară 107 Lei din abonamentul D-tale pe 1928.

Căminul cultural Poiana. Pe trecut nu aveți nici o restanță, afară de abonamentul pe anul curent, care până azi nu-i achitat.

Sintea Constantin în Iseroni. Am primit 100 Lei, ca abonament pe anul 1928, prin dl. pâr. Traian Ioan în 11. VI 1928.

Rădoi Rusu I. Rusu în Iseroni. Am primit 180 Lei, ca abonament pe anul 1928, prin dl. pâr. Ioan Traian în 11. VI 1928.

Ioan Săteanu în S. T. Lei 45, trimiși de DTa în 18 Iulie 1927, i-am primit, la cari mai adaugând încă 45 Lei din suta de Lei trimisă în 1 Maiu 1928, am socotit abonamentul pe 1927 în suma de 90 Lei, iară restul de 55 Lei l-am trecut ca abonament plătit pe anul 1928.

Redactor responsabil: IULIU MAIOR.

Cele mai acomodate cărțile ca premii pentru examene

sunt fără îndoială broșurile apărute în

Biblioteca „Cărțile Bunului Creștin”

cari sunt și bune și ieftine.

Nr. 4. *Darul lui Dumnezeu*, 64 pag., 6 lei.

Nr. 5. *Adevărata fericire*, 64 pag., 6 lei.

Nr. 6. *Tălcuirea apostolilor din Duminecile de peste an*, 400 pag., 50 lei, plus porto postal, de fiecare broșură câte 1 leu.

Se pot comanda dela: *Librăria Seminarului teologic, Blaj, jud. Târnava-Mică.*

Cărți bisericești

Sfânta și dumnezeiasca Evanghelie, a Domnului și Dumnezeu-lui nostru Isus Hristos; legătură de carton cu călcâi de piele și cruce aurită

Lei 550—

Aceeaș sfântă Evanghelie, în legătură întreagă de piele, cu cei patru

evangheliști și crucea aurită „ 2500—
Apostolul sau Faptele și epistolele Sf. Apostoli; legătură de carton, cu călcâi de piele „ 375—
Euhologiu sau Molitevnice legat în pânză, cu cruce aurită „ 260—

Preoți. Învățători, Țărani!

Cețiți cu toții cârticica:

BĂNCI POPULARE ȘI COOPERATIVE SĂTEȘTI

de Ion Pop-Câmpeanu, profesor Blaj,

din care puteți ști, ce este banca populară, ce e cooperativa, ce foloase aduce sătenilor, cum se înființează ș. a. m. d.

PREȚUL 6 LEI

Se poate comanda dela administrația Unirea Poporului.

Aviz.

Casa centrală Capitulară și Dna Ruja face cunoscut cum că: casele Blăjan cu firma »C. Binder« din Blaj sunt de închiriat. Informațiuni la Casa Centrală și la Dna Ruja în aceeaș casă. Ofertele se vor înainta până la 1 Iulie a. c. Rev. Domn *Dr. Ambrosiu Chețianu* la Adm. Centrală Capitulară, Blaj.

510 (1-1)

Prăvălie nouă de pielărie

s'a deschis la Blaj Strada Regele Ferdinand Nr. 54 sub firma

„Minerva”

unde se vinde tot felul de pielărie, talpă, opinci, unelte pentru pantofărie și

toate accesoriile cu prețuri solide.

(509) 2-1

Aparate de Radio, gratis!

Firma germană mai jos însemnată trimite, pentru scopuri de reclamă și recomandare mai departe, în România, un număr mai mare din aparatele sale de Radio-recepțiune până la aparate cu patru lampe, cari apoi rămân proprietatea respectivului. Cu trimiterea acestor aparate nu este înpreunată nici o îndatorire. Micile cheltuieli (spese de transport, de pachetare etc., etc.) le va suporta primitorul. Cei interesați, să binevoiască a-și trimite adresa, precis, și lămurit, pe o cartă

postală, la:

Radioversand E. Gräb & C. Rottloff
 BERLIN N 4, Gartenstr. 100

511 (1-?)